

általános örökös úgy egyeztek meg, hogy az általános örökös átengedi az ő és a panaszos közös tulajdonában levő P. utcai 10. sz. háznak egy tizenketted részét, panaszos örökrésze teljes kiegyenlítéséül. A kir. Pénzügyigazgatóság a panaszos által kifogásolt határozatában az illetéket akként szabta ki, hogy 2.5% örökösödési illeték alá vonta a panaszosnak a hagyatékából jutott összes vagyonát s az általános örökös magánvagyonából átengedett egytizenketted házrész értékét is és ezt az utóbbit ezenkívül még 5% vételi illetékkel terhelte meg. Határozatának ezt a részét azzal indokolta, hogy panaszos és az általános örökös között visszterhes jogügylet jött létre és így az illeték az 1920. évi XXXIV. t.-c. 112. §-a szerint szabandó ki. A panaszbeli kérelem, amely egyező a felebbezésben előadottal, — ezzel szemben arra is irányult, hogy amennyiben panaszos és az általános örökös közös vagyona egy részének átengedése történt — ez az ügylet vagyonközösség megszüntetésének tekintendő s mint ilyen, az 1920:XXXIV. t.-c. 114. §-a alapján, illeték alá nem vonható. A kir. Közigazgatási bíróság erre nézve helytállónak találta a II. foku határozatban megállapított tényállást és indokolást és ezt a maga részéről is elfogadva, panaszos illetéktörlesztési kérelmének eleget nem tehetett. Nem találta azonban helyesnek a kir. Pénzügyigazgatóságnak a panasziratban megtámadott azt az álláspontját, mintha az általános örökös és a panaszos között a P. S. utcai ház egyrészének az örökség pótlása végett történt átengedésével visszterhes jogügylet jött volna létre. Az általános érvényű magánjogi szabály az, hogy a végrendelező által kötelek részére szorított örökös osztályrészét az általános örökös nemcsak a hagyatéki vagyonból, hanem saját vagyonából is kiegészítheti, annak teljes kiegyenlítését készpénzben is teljesítheti. Minthogy ezek szerint panaszos kötelek részének a fentebb megállapított tényállásnak megfelelő módon történt kiegészítése a visszterhes megszerzés fogalma alá nem vonható, s a kötelek részének akár csak nem a hagyatékhöz tartozó vagyonból való kiegészítése illetékkiszabás szempontjából az 1920: XXXIV. t.-c. 84. §-a 1. pontjában foglaltak alapján bírálandó el, minthogy az 1920:XXXIV. t.-c. 112 §-a szerint az 5%-os vagyonátruházási illeték csak olyan jogügyletekre vonatkozik, amelyekkel kapcsolatban egyéb illeték az indokolt terhére elő nem írható, minthogy panaszossal szemben az általános örökös által ennek magántulajdonából átengedett ingatlanrész után 2.5% kiszabása megtörtént. az arra vonatkozó további illeték kiszabása csakis az 1920:XXXIV. t.-c. 95. §-a szerint eszközölhető, miért is panaszost K vagyonérték után 1.5% vagyonátruházási illeték terheli.

Irodalom.

Dr. Fellner Frigyes: Az adózás jelen állása Magyarországon. (Franklin-Társulat.) Dr. Fellner Frigyes egyetemi tanár 42 oldalas tanulmányában foglalja össze azt a joganyagot, amely az állami és községi közterhek szempontjából jelenleg Magyarországon életben van. A tanulmány csak kevés esetben kíván bírálatot gyakorolni az életben levő adójogszabályok felett, hanem azokat két szempontból tárgyalja: egyfelől utmutató kíván

lenni a magyar adótörvények labirintusában, másfelől pedig a magyar adójog történeti fejlődését kutatja. A történeti fejlődés kutatásánál megállapítja azt, hogy amíg 1848 előtti időben a közterhek mindössze két adónem eredményeként folytak be, addig az egyes adónemek már az 1848. évben szaporodni kezdtek és az 1922. esztendő megelőző időben érték el legnagyobb számukat. A háborút követő esztendők rendkívül bonyolult adózásába kívánt belenyulni az 1922. évi adóreform: egyszerűsítő törekvései azonban nem sikerültek, mert nem volt még megfelelő az infláció időszaka hosszabbéletű és egyszerű adótörvények lefektetésére. Ez az időszak csupán az u. n. szanálási törvény után, a szanálási időszak alatt következett be, amidőn egy sereg meglévő egyenesadónem illetékké alakítottatott át és az egyenesadók egy-egy hivatalos összeállításokban szabályoztattak. Jelentkezik tehát a szanálás periódusa alatt a reakciója annak a törvényalkotási tevékenységnek, amely az inflációs időszak alatt újabb és újabb adónemeket termelt ki.

Dr. Fellner Frigyes tanulmányának eredményeként meg kell állapítanunk, hogy a magyar adórendszer ma kétségkívül nem egyszerű és ezért annak áttekintéséhez feltétlenül szükség van arra az alapos tanulmányra, amelyet dr. Fellner Frigyes írt adórendszerünkéről.

B. J.

Dr. György Ernő: Köztartozások és hitelvédelem. A Pesti Könyvnyomda Részvénytársaság kiadta dr. György Ernőnek a Magyar Jogászegyletben ezen a címen megjelent rendkívül értékes előadását. Különösen két szempont az, amellyel a tanulmány foglalkozik. A hitelezők egyfajta jogából indulván ki, mindenekelőtt azt a helyzetet bírálja, hogy a kényszeregyezési és csődigény elsőbbségben részesíti a kincstár követelését az egyéb hitelezők követelése felett. Rámutat arra a körülményre, hogy ez a helyzet semmilyen szempontból sem indokolt, mert ha szociálpolitikailag indokolt volna is az anyagilag gyengébb alkalmazottaknak hátralekös illetményeik erejéig elsőbbséget biztosítani a többi hitelezők előtt, úgy semmiképpen sem állanak ilyen szempontok a kincstárra különösen akkor, amikor az állandóan feleslegekkel operál. Ezenfelül az államkincstár a kényszeregyezési, vagy csőd eljárás bármely stádiumában élhet árverési jogával, holott a kincstár árvereltése csak azt jelenti, hogy a még meglévő és a követelésekre amennyi is kevés fedezetet nyújtó vagyontárgyak értékük töredékén értékesíthetők. Amíg tehát egyfelől ezek a törvényes elsőbbségi jogok a kincstár számára anyagilag alig jelentenek előnyt, addig a másik oldalon a hitelezők összességének mérhetetlen károkat okoznak. A kérdések másik csoportja, amelylyel a tanulmány foglalkozik, a köztartozások miatt vezetett végrehajtások ügyében indítható igényperek kérdése. Ezeknek